

Luftfartsavtal mellan EU och USA

Näringsdepartementet

2006-06-08

Dokumentbeteckning

KOM(2006) 169

- Förslag till beslut av rådet och företrädarna för Europeiska unionens medlemsstaters regeringar, församlade i rådet, om undertecknande och provisorisk tillämpning av luftfartsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, samt Amerikas förenta stater, å andra sidan - Förslag till beslut av rådet och företrädarna för Europeiska unionens medlemsstaters regeringar, församlade i rådet, om ingående av luftfartsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Amerikas förenat stater, å andra sidan

Sammanfattning

Med stöd av ett mandat från rådet, och med biträde av medlemsstaterna, har kommissionen förhandlat fram ett luftfartsavtal mellan gemenskapen och USA. Vid ikraftträdandet kommer detta avtal att ersätta medlemsstaternas bilaterala luftfartsavtal med USA. Därmed undanröjs också de olagligheter i de bilaterala avtalen som påtalats av EG-domstolen i de s.k. open skies-målen.

Avtalet undanröjer vidare alla nuvarande restriktioner för gemenskapens och USA:s flygbolag att utföra flygningar mellan gemenskapen och USA.

Viss tid efter ikraftträdandet kommer parterna att inleda förhandlingar om ett avtal i steg 2, om ytterligare liberaliseringar.

Rådet kommer att vänta med att godkänna avtalet tills det amerikanska transportdepartementet har antagit slutliga bestämmelser om en ny lagstiftning som syftar till att utöka möjligheterna för utlänningar att investera i och delta i styrningen av amerikanska flygbolag.

Med anledning av avtalet har kommissionen lämnat förslag till beslut dels om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet och dels om ingående av avtalet med USA.

Regeringen är positiv till förslagen.

1.1 Innehåll

Kommissionens förslag är tudelat: ett förslag till beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet, och ett förslag till beslut om ingående av avtalet. Avtalet är blandat, och skall godkännas både av gemenskapen och medlemsstaterna.

Avtalet består av ett huvudavtal, omfattande 25 artiklar, samt två bilagor, en med en förteckning över de bilaterala avtal som påverkas av detta avtal och en om samarbete om konkurrensfrågor.

När det gäller trafikrättigheter, *artikel 2*, ger avtalet varje amerikanskt flygbolag och EG-bolag rätt att flyga mellan varje punkt i gemenskapen och varje punkt i USA, utan restriktioner när det gäller antalet flygningar, flygplanstyp eller linjesträckning. Flygbolagen får också obegränsade rättigheter att flyga vidare till punkter bortom USA och gemenskapen.

Avtalet innehåller detaljerade bestämmelser om flygsäkerhet, *artikel 7*, och luftfartsskydd, *artikel 8*.

Flygbolagen får långtgående möjligheter att ingå samarbetsavtal med andra flygbolag när det gäller leasing och code sharing (gemensam flygkodsbezeichnung), *artikel 9*.

Tullar och avgifter regleras i *artikel 10*.

Prissättningen är fri, *artikel 12*.

Frågor om statsstöd, miljöskydd och konsumentskydd regleras i *artiklarna 13, 14 och 15*.

En gemensam kommitté, bestående av företrädare för båda parter skall sammanträda regelbundet för att samråda i frågor som rör avtalet och dess tillämpning. Kommittén skall bygga upp ett särskilt samarbete bl.a. inom områdena för luftfartsskydd, säkerhet, miljö, statsstöd och konsumentskydd, *artikel 17*.

Artikel 18 behandlar skiljeförfarandet vid tvister om tillämpningen eller tolkningen av avtalet.

Konkurrensfrågorna regleras i *artikel 19* samt bilaga 2, som mera detaljerat beskriver hur samarbetet på detta område ska ske mellan det amerikanska transportdepartementet och kommissionen.

Ikraftträdandet av detta steg 1-avtal skall, inom 60 dagar, följas av fortsatta förhandlingar om en ytterligare utveckling av luftfartsförbindelserna över Atlanten, *artikel 20*.

Detta nya avtal ersätter vid ikraftträdandet medlemsstaternas bilaterala avtal med USA, *artikel 21*.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Sveriges relationer med USA på luftfartsområdet styrs idag av det bilaterala luftfartsavtalet med USA. Med gemenskapsavtalets ikraftträdande upphör det bilaterala avtalet att gälla.

1.3 Budgetära konsekvenser

Inga budgetära konsekvenser kan förutses.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar att en överenskommelse har kunnat nås med USA om ett luftfartsavtal. Sverige är positivt till kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Såvitt känt står alla medlemsstater bakom förslagen och avtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remissbehandlats, men en kontinuerlig dialog har under ärendets behandling hållits med industrin samt med Luftfartsstyrelsen och Luftfartsverket. Myndigheterna och industrin har också i viss utsträckning deltagit i förhandlingarna.

SAS är nöjt med det föreliggande avtalet som ett första steg i en längre process.

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Gemenskapen kommer att utvärdera resultatet av den process som pågår i USA med syfte att utöka möjligheterna till utländskt inflytande över styrningen av amerikanska flygbolag. Därefter kan beslut fattas om ingående av avtalet. Målet är att beslut om ingående av avtalet skall kunna tas under hösten 2006.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen åberopar artikel 80.2 samt artikel 300.2 första stycket första meningen och artikel 300.3 första stycket i EG-fördraget, dvs. rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet.

3.3 Fackuttryck/termer

Open skies-målen – de mål som avgjordes av EG-domstolen i november 2002. EG-domstolen fann att vissa medlemsländers, däribland Sveriges, bilaterala s.k. open skies-avtal med USA på en del punkter stod i strid med gemenskapsrätten. Det handlade bl.a. om möjligheterna att designera/utpeka flygbolag enligt dessa avtal. Bestämmelserna stod i strid med principen om den fria etableringsrätten, eftersom bara nationellt ägda flygbolag hade en ovillkorlig rätt att flyga enligt avtalen, och alla EG-bolag etablerade i en viss medlemsstat måste likabehandlas.